

Wereldwijd sterk door taal, cultuur en onderwijs

Sinds 1980 levert het netwerk van NOB met succes duizenden betrokken wereldburgers af. Ruim 13.000 leerlingen volgen onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur op 180 scholen, verspreid over 80 verschillende landen.

Nederlands onderwijs in het buitenland versterkt de band met het thuisland, stimuleert de identiteitsontwikkeling van kinderen en vergemakkelijkt een soepele overgang naar het onderwijs in Nederland of Vlaanderen.

Van het onderhouden van familiebanden tot betere kansen op studie en werk: het Nederlands onderwijs in het buitenland biedt een stevig fundament voor de toekomst.

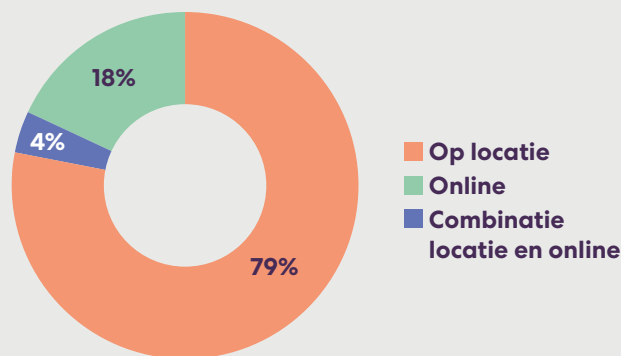
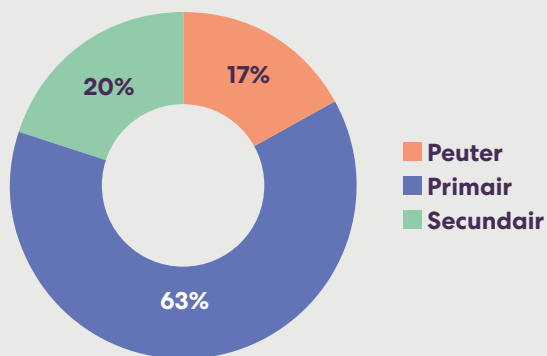
Het is belangrijk dat dit onderwijs ondersteund wordt, met beleid dat ziet wat het betekent voor de mensen om wie het gaat.

Uit het onderzoek LeerlingVizier blijkt hoe waardevol het Nederlands onderwijs in het buitenland is voor gezinnen die tijdelijk of langdurig buiten Nederland of Vlaanderen wonen.

LeerlingVizier is een instrument waarmee we (de ontwikkelingen in) onze doelgroep in kaart brengen. De doelgroep bestaat uit gezinnen met leerlingen die Nederlands onderwijs in het buitenland volg(d)en. Deze factsheet geeft inzicht in motivatie, ervaringen en cijfers van leerlingen en ouders in het buitenland.

Leerlingen aangesloten scholen

Waarom Nederlands onderwijs in het buitenland ertoe doet

1

VERHUIZING

Scholen die zijn aangesloten bij NOB bieden onderwijs aan dat aansluit op de Nederlandse en Vlaamse leerdoelen. Daardoor kunnen leerlingen van NOB-scholen goed instromen in het reguliere onderwijs bij een verhuizing naar Nederland of Vlaanderen. Dit bespaart investeringen in extra taalondersteuning, bijspijkeren en begeleiding.

Volgens 90% van de ouders zien scholen in Nederland en Vlaanderen het als een voordeel dat een kind Nederlands onderwijs in het buitenland heeft gevolgd.

38% van de leerlingen geeft aan dat ze Nederlands onderwijs in het buitenland onder andere volgen omdat zij later misschien (weer) in Nederland of Vlaanderen naar school gaan.

Het volgen van het Nederlands onderwijs in het buitenland was voor mijn kind van meerwaarde als het gaat om:

Nederlandse taalvaardigheid

9%

79%

Kennis van cultuur, gebruiken en gewoonten

32%

35%

Contact met Nederlandstalige leeftijdsgenoten

15%

56%

Enige meerwaarde **Veel meerwaarde**

“Mijn beide zoons hebben door het gevolgde onderwijs een goede overstap kunnen maken naar een basisschool in Nederland. Ze hadden amper problemen met aansluiten doordat ze al hadden leren lezen en schrijven in het Nederlands. Bovendien leerden ze gedurende hun tijd in het buitenland over de Nederlandse cultuur en voelden zich daardoor bij terugkomst in Nederland ook makkelijk thuis.”

2

NETWERK

Bij aankomst in het buitenland zorgt een Nederlandstalig netwerk voor een fijne landing, het is een ‘stukje thuis’ voor zowel kinderen als ouders.

77% van de ouders is het eens met de stelling: ‘Onderdeel zijn van een Nederlandse school draagt bij aan een gemeenschapsgevoel onder Nederlanders en Vlamingen in het buitenland.’

“Voor mijzelf biedt de Nederlandse school een wekelijkse kans om met de Nederlandstalige gemeenschap in contact te komen, iets wat ik als zeer waardevol ervaar.”

3

CONTACT

Kinderen kunnen contact onderhouden met familie en vrienden in Nederland en Vlaanderen.

36% van de leerlingen geeft aan dat ze Nederlands onderwijs in het buitenland onder andere volgen omdat zij willen blijven praten met hun familie en vrienden in Nederland/Vlaanderen.

“Onze kinderen kunnen vlot in het Nederlands communiceren en vooral naar de familie in België toe is dit belangrijk. Zo kunnen zij met de oma’s en opa’s zelf berichtjes sturen, regelmatig eens bellen, enz.”

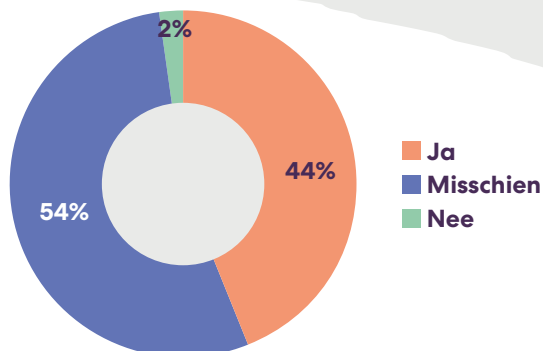
“Ik vind het leuk om naar een Nederlandse school te gaan, want dan kan ik blijven kletsen met mijn familie en vrienden in Nederland.”

4

STUDIE

Nederlands onderwijs in het buitenland biedt mogelijkheden om in Nederland of Vlaanderen te gaan studeren. Het vergroot gelijke onderwijskansen en toekomstperspectief

Het merendeel van de ouders denkt dat hun kind(eren) in de toekomst voor een opleiding of werk in Nederland of Vlaanderen gaat wonen.

“Onze kinderen studeren nu in Nederland als echte Nederlanders, niet als ‘buitenlanders met Nederlandse achtergrond’. Ze draaien mee in Nederlandse en internationale circuits.”

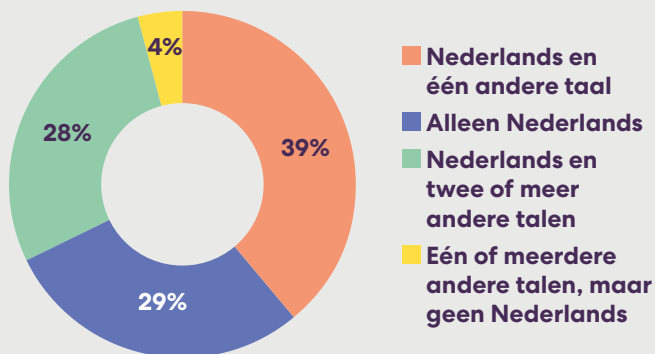
“Het is niet altijd leuk om Nederlandse lessen te doen. het kost veel tijd en ik heb er meestal geen zin in. Toch wil ik het wel doen omdat ik na mijn Amerikaanse high school graag in Nederland wil gaan studeren.”

5

MEERTALIGHEID

Nederlands onderwijs in het buitenland ondersteunt het beleid rondom inclusie, moedertaalonderwijs en meertaligheid.

Bij 67% van de gezinnen wordt thuis naast het Nederlands nog een andere taal gesproken.

Meerdere onderzoeken laten zien dat twee- of meertaligheid voordelen biedt voor opgroeiende kinderen.*

- De woordenschat in de ene taal wordt bij het leren van een tweede of volgende taal gemakkelijker overgedragen wanneer er een stevige onderliggende kennisbasis is.
- De leesvaardigheid in twee verschillende talen hangt positief met elkaar samen, vooral als de talen het schrift delen.
- Zowel bij kleuters als bij mensen op latere leeftijd zijn er positieve effecten gevonden op de cognitieve vermogens.

“Ons kind krijgt op zijn Amerikaanse school immersie onderwijs in Engels en Frans, en hij ontdekt nu dwarsverbanden tussen de drie talen en de geschiedenis en cultuur. Meertaligheid is een verrijking en stimuleert ontwikkeling op allerlei gebieden.”

6

WERELDBURGERSCHAP

Meertaligheid vergroot de wereld.

Betere toekomstperspectieven door meertaligheid is voor **60%** van de ouders een reden om hun kind Nederlands onderwijs in het buitenland te laten volgen.

Top 4 meest gekozen redenen om Nederlands onderwijs in het buitenland te volgen:

Het onderhouden/ontwikkelen van de Nederlandse taal

1265

Het vergemakkelijken van de overstap naar vervolgonderwijs in Nederland/Vlaanderen

876

Het bieden van aandacht voor de Nederlandse of Vlaamse cultuur, identiteit en gewoontes (bijv. feestdagen)

771

Het verbeteren van toekomstperspectieven door meertaligheid

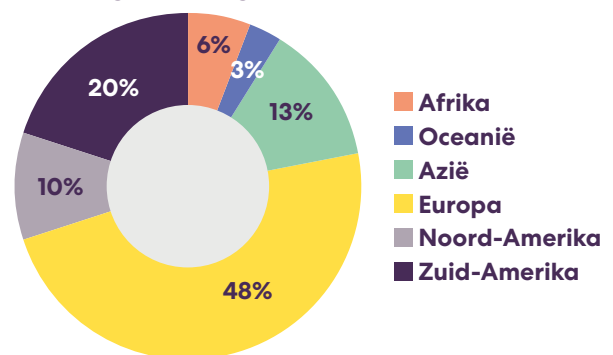
764

Betrokken Nederlandstalige wereldburgers met internationale ervaring zijn belangrijk voor Nederland en Vlaanderen. Ze vergroten de internationale positie, handelsrelaties, diplomatieke slagkracht en culturele invloed.

“Meertaligheid biedt enorme meerwaarde, zowel sociaal als academisch, en een sterke basis in het Nederlands helpt tevens bij toekomstige studie- en carrière mogelijkheden.”

Leerlingen aangesloten scholen

“Het in meerdere talen vaardig zijn maakt alles voor onze kinderen in de toekomst een open keuze: ze kunnen in Frankrijk/Zwitserland blijven maar als ze het leuker vinden kunnen ze in Nederland gaan wonen (en dus makkelijk integreren).”

7

IDENTITEIT

Kennis van de eigen taal en cultuur is van belang voor de identiteitsvorming van kinderen en jongeren.

“Onderschat niet hoe belangrijk het voor een kind is om buiten de thuissituatie in contact te zijn met Nederlandse taal en cultuur. Zeker in de puberteit helpt dit enorm om dit deel van hun identiteit los van de ouders en dus als deel van zichzelf te zien.”

“Dat ze nu ziet dat het niet alleen maar mijn taaltje en mijn gewoontes zijn, maar dat er een hele cultuur en identiteit achter zit die gedeeld is met anderen. Het heeft haar Nederlands ook echt geholpen, waardoor ik nu beter in mijn eigen taal met mijn eigen kind kan praten, en dat is echt onbetaalbaar.”

nob LeerlingVizier

Dit onderzoek is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau Enneüs in opdracht van NOB, koepel en kenniscentrum voor Nederlandstalig onderwijs in het buitenland. Zowel leerlingen als ouders hebben een digitale vragenlijst ingevuld (peildatum februari 2025). Er hebben 1422 ouders en 1201 leerlingen meegedaan het onderzoek. De groep uitstromende leerlingen en ouders is beperkt van omvang. Resultaten voor deze doelgroep moeten daarom met enige nuance worden geïnterpreteerd.